

de

RAADSHEER

26e jaargang nummer 4, december 2004

Een uitgave van de vereniging Raadsherenbuurt

Afscheid en een nieuw begin

Vereniging Raadsherenbuurt Leiden

Bestuur buurtvereniging

- Rob van Berge Henegouwen, *voorzitter*, Rijnsburgerweg 109, tel. 5726100
- Alex Beek, *secretaris*, Van Ledenberchstraat 10, tel. 5154700
- Jan Kroes, *penningmeester*, Rijnsburgerweg 103, tel. 5157478
- Marjan Lauwers, *bestuurslid*, Johan de Wittstraat 48, tel. 5155952
- Paul Kuijt, *bestuurslid*, Johan de Wittstraat 51, tel. 5144197
- Huib Kruijt, *bestuurslid*, Fagelstraat 21, tel. 5157750
- Nico van Hemert, *bestuurslid*, Rijnsburgerweg 149, tel. 5120584

Redactie buurtkrant & website www.raadsherenbuurt.nl

- Mirjam Jochemsen, Fagelstraat 51, tel. 515 25 92
- Janny van Nieuwkoop, Van Oldenbarneveltstraat 28, tel. 5172176
- Els Roelofs, *redactie-adres*, Fagelstraat 28, tel. 5176545,
e-mailadres: eroelofs@zonnet.nl
- Maarten Tacoma, *website*, p/a Fagelstraat 40, tel. 5176192
- Ton Staphorst, Johan de Wittstraat 52, tel. 5170264
- Erna Koekenberg, Fagelstraat 15, tel. 5121213

Contactpersonen in de buurt

- Familieberichten a.u.b. doorgeven aan het bestuur, zie boven
- Werkgroep Leidse Hout Theater: George van Eijk, *voorzitter*, Johan de Wittstraat 30, tel. 5157420
- Ver. Vrienden van de Leidse Hout: Hanneke Mooi, *secretaris*, Johan de Wittstraat 11, tel. 5652612
- Gevonden voorwerpen: Rita DeCoursey, Fagelstraat 39, tel. 5155886
- Diefstal, inbraak, ouderenhulp, informatie over onderhoud huis, verbouwen, uitwisselen gereedschap:
Rob Grootenhuis, Fagelstraat 14, tel. 5154769
- Vereniging Binnenterrein OWHJ Raadsherenbuurt: Ad Littel, *secretaris*, Van Oldenbarneveltstraat 35,
tel. 5153475
- Buurtarchivaris: vacature
- Melding wateroverlast: Rogier den Uyl, Johan de Wittstraat 41, tel. 5156974

Website: www.raadsherenbuurt.nl

Oplage: 325 exemplaren

Van de redactie

Afscheid en een nieuw begin: van het oude jaar, van een baan, van het werkzame leven, van een school, van een dierbaar meubelstuk, van een huisdier, van de buurt waarin je woont. Een aantal facetten komen aan bod. Verder een terugblik op een zeer geslaagde Kunst in de Kamer, een verslag over een informatieavond van de gemeente, kerst in Curaçao, het midwinterfeest, een twents oudejaarsrecept, en meer. Door het nummer heen vindt u foto's van de kinderen die in grote getale langs de deur gingen op 11 november.

Een afscheid van een lustrumjaar en op naar een volgend lustrum!

Bovenal wensen wij u goede feestdagen en goed begin (en vervolg) van het nieuwe jaar!

Van het bestuur

Rob van Berge Henegouwen

Tegen de tijd dat u dit leest zal de inspraak-procedure rond de nieuwbouw van Woutertje Pieterse zijn afgerond. Ik hoop dat alle partijen zich kunnen vinden in het uiteindelijke voorstel en dat de rede en niet alleen de emotie zal hebben geprevaleerd.

Waar wij wel op terug kunnen kijken is een geslaagde hutspotmaaltijd op 3 oktober. Het duurde even voordat alle pannen op tafel stonden, maar de diversiteit aan smaken was weer groot.

De jury heeft in al haar wijsheid besloten om het proeven op een andere manier te laten plaatsvinden: alle koks worden in 2005 verzocht om hun hutspot op een centrale tafel te presenteren zodat de jury de kwaliteit in volgorde kan proeven. Dit voorkomt dat er iemand wordt overgeslagen.

Het ligt in de bedoeling om alle recepten te bundelen en uiteindelijk op onze website te plaatsen.

Omdat dit de laatste Raadsheer is van 2004 wens ik u namens het gehele bestuur prettige feestdagen en een veilig en gezond 2005 toe.

De voorzitter.

Deze website wordt op dit moment herzien en waar nodig aangepast door Huib Kruyt. Mocht u nog onderwerpen missen, neemt u dan gerust contact op om uw wensen kenbaar te maken.

Tot slot vraag ik uw aandacht voor het volgende: na de ALV 2005 zullen Jan Kroes en Marjan Lauwers stoppen met hun bestuursactiviteiten.

Na 5 jaar heeft Jan zijn steentje meer dan bijgedragen; Marjan was slechts tijdelijk beschikbaar aangezien zij op termijn weer terug zou gaan naar België.

Wij kunnen niet anders dan hen succes wensen in hun verdere leven en bedanken voor hun inzet in onze buurt.

Dit betekent echter wel dat er behoefte is aan een nieuwe penningmeester en een nieuw algemeen bestuurslid. Mocht u zichzelf kandidaat willen stellen, neemt u dan contact op met de secretaris Alex Beek.

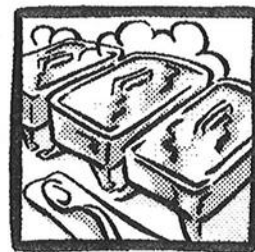
St. Maarten,

foto Jeroen Hiemstra

Estafette-column

Afscheid van de vegetarische hutspot

Yme Pasma

Van Oldenbarneveltstraat 29

De Raadsherenbuurt is toonaangevend in Nederland met haar impliciete minicontainerconvenant: na elfen en voor zevenen bij ons in de buurt geen rammelende containerwielletjes. Ook met onze posi-actieve houding richting asielzoekerscentrum (AZC OK!) werken we ons aardig in de picture van bestuurlijk Nederland. Als ik goed geïnformeerd ben zijn wij de enige buurt in Nederland die kerststukjes maakt met Eritrese vluchtelingen en pepernoten bakt met Iranese onderdrukten. Een verdraagzaamheid waar de meeuwen op mijn dak niet op hoeven te rekenen volgens de laatste Raadsheer.

In de bijna 10 jaar dat ik hier nu woon wisselen tal van jeukgevendende initiatieven elkaar af in onze buurt: naast het genoemde minicontainerconvenant en de verantwoorde blijheid met het AZC hadden we jaren geleden een EKO-team (ja, met een K), moesten we toch vooral aan de speciale dakpannen die als broedplaatsen dienden voor bepaalde vogels, waren er actiegroepen voor het behoud van de natuurstenen stoepranden, de iepen en de gietijzeren lantarenpalen, moesten we aan de zonnepanelen, Poëzie&Piano middagen, het Jan Ballego-pleinbeleid etc. Het is niet zozeer de inhoud van deze initiatieven die mij jeuk geven maar het norma-

tieve dat ervan uitgaat zit vol in mijn allergiehoek. Je moet je echt zorgen gaan maken als je dochter van 3 nog niet het verschil kan horen tussen een viool en een cello. Je kinderen worden met de nek aangekeken als ze een papaja en een mango niet uit elkaar kunnen houden en bij onze 3-oktobermaaltijd wint ook altijd een of andere vegetarische paddestoelenhutspot met biologische wortel en valt die heerlijke hutspot met vette jus en draadjesvlees per definitie buiten de prijzen. Ook die bordjes op het Rozenpleintje gaan er eigenlijk al vanuit dat kinderen in de boomklim-leeftijd al kunnen lezen....

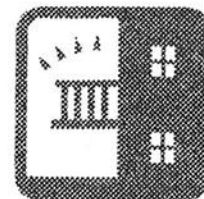
Ik roep mijn buurtgenoten op om deze normstelling te doorbreken. Wie wordt de trotse bezitter van de eerste PC Hoofttractor in de Raadsherenbuurt? Wie durft met de kerst zijn huis in honderden lampjes te hullen? Wie durft met open gordijnen de krant van wakker Nederland te lezen? Wie durft zijn kinderen Leroy en Kaylie te noemen en wie verzorgt de eerste raadsherenbuurt-line-dance middag?

Als tegenprestatie naar de hele buurt zal ik de illegale kokkelkwekerij op mijn dak beëindigen.

Yme Pasma

(Van Oldenbarneveltstraat 29, te herkennen aan een grote Mercedes-bus voor de deur, fietsen en minicontainers op de stoep en kerstverlichting op het balkon)

Ik geef de pen door aan Frans vd Broek, Fagelstraat 34

HET MIDWINTERFEEST, feest van afscheid en een nieuw begin

Het Midwinterfeest was een van de belangrijkste feesten van de Germaanse wereld. We zullen er ons een voorstelling van proberen te maken. Om het tijdstip van het Midwinterfeest, de winter zonnewende, te bepalen werd een cirkel van palen of monolithen, grote stenen, opgericht, en wel zo, dat elk jaar precies de zonnewende aangegeven kon worden. De grote steenblokken en de palen waren zo opgesteld, dat maar op één moment de zon precies in het verlengde van twee maatstenen c.q. palen verscheen. Dit ging door meten met de maatstaf, waarbij door geestelijk leiders (druïdes) geblazen werd op hoorns. Dit blazen vond plaats om ritueel de ommekeer voor iedereen vast te leggen; een anker voor allen; een nieuw begin. Het Midwinterfeest gaat uit van een demonisch tweegevecht tussen de winter en de zomer. Het uitgangspunt van het Midwinterfeest wordt gevormd door vruchtbaarheidsrituelen bij het opnieuw ontwaken van de natuur na de winter, hetgeen gepaard gaat met het uitdrijven van demonen die de natuur in hun winterse verschrikkingen gevangen houden. De winter moet verdreven worden opdat de zomer haar werk kan doen. Er vindt een omdraaiing plaats, die ook onder de feestgangers tijdens het Midwinterfeest te merken is. De bestaande waarden en normen

worden aan de kaak gesteld door ze om te draaien. De zotten worden de norm, de regenten worden bespot. Travestie, braspartijen en het omkeren van de hiërarchie bepaalden de feesten. Bij deze zonnewende-feesten werd mede gedronken. Een bedwelmende drank. Deze mede werd door gisting bereid uit honing. En daarnaast vloeide het bier rijkelijk.

Het tijdstip van het Midwinterfeest was ideaal om uit de band te springen. Op de akkers en velden kon niet gewerkt worden. Een ideale gelegenheid om na gedane arbeid zich uit te leven, om daarmee weer zich voor te bereiden op een nieuwe jaarcyclus van hard werken, van planten tot oogsten, van geboorte tot slacht. En ook van huwelijk tot geboorte. Het Midwinterfeest werd gevierd in wat de Germanen kenden als de "Julmond" (december) met "Julbrod", brood gebakken in de vorm van zonneraderen, van slangen of van hoorn-tjes, terwijl "Julklapp" in Zweden nog steeds bestaat als een gebruik met Kerst, Midwinter, 's nachts goede gaven te werpen in de hut van de burens, waarbij luid "Julklapp"!, werd geroepen. "Jul" in het germaans betekent eveneens "wiel" of "rad". Vandaar dat brood gebakken werd in de vorm van een cirkel, van een rad, waarop veel kaarsen aangebracht waren, ter verduidelijking van het zonnerad; symbool voor het wisselen van de zonnestand. Hier wordt onze adventskrans binnen gesmokkeld. Het Midwinterfeest duurde twaalf dagen, tot zes januari. Driekoningen, van de drie koningen die het nieuwe licht volgen, is er eveneens van afgeleid. Een feest van vreugde en verkleedpartijen, waarin de koning even burger werd, en de burgers even hun eigen koningen kozen. De wereld werd op zijn kop gezet, net zoals in het voor-christelijke

tijdperk tijdens het Midwinterfeest, het joelfeest, gebeurde.

Het joelfeest, het Midwinterfeest dus, was het feest van een afscheid en van een nieuw begin; waarbij dood en vruchtbaarheid hand in hand gaan; een afscheid.... en een nieuw begin; van oude geesten verdrijven en nieuwe verwekken! Vuren werden gebruikt om de oude geesten heen te zenden, weggeblazen moesten ze worden, met waanzinnig veel lawaai, verdreven, afgeschrikt. We hebben er het vuurwerk op oudejaarsavond van over gehouden, evenals de gewoonte om brandjes te stichten, bijvoorbeeld van oude kerstbomen. En, om het akoestische effect te vergroten, werd midwinter geblazen boven een waterput. De echo was zo geweldig dat alle geesten de vlucht namen en iedereen

wist dat het feesttijd was. Hooibergen werden opgezocht, groots werd gegeten, fantasistisch gedronken! Het was een tijd van uitbundigheid, plezier en jolijt! Deze associatie met jolijt is niet voor niets. De Kerstman heet in het Fins nog steeds "Joulo pukki". In het engels is de kersttijd bekend als "yuletide". Eén en ander bekend uit het oud-engels als "geol(a)", of uit het oud-noors, "jol". Vandaar ons joelen. Joelen betekent je luidruchtig gedragen, met veel gebaren en bewegingen. Op luidruchtige, drukke wijze feestvieren of uiting geven aan vreugde.

Bron: www.ruiterpuzzel.nl

Eind en nieuw begin in het onderwijs

Casper Cornel

Ik ben Casper Cornel. Ik woon in de Johan de Wittstraat. Ik zat op de basisschool Wouterje Pieterse en na de zomervakantie ben ik naar de havo/vwo-brugklas van het Da Vinci College gegaan.

Eerst werd ik voor brugpieper uitgeschoolden, maar dat vond ik niet erg, want ik zei gewoon dingen terug zodat zij niks meer te zeggen hadden. Sommige bruggers kunnen het niet voor zichzelf opnemen dus die vinden het niet leuk.

Er zijn veel verschillen tussen de basisschool en de middelbare school. Op de basisschool heb je één lokaal en bij de middelbare school heb je elk uur een ander

lokaal. Voor sommige vakken heb je een vast lokaal zoals aardrijkskunde, geschiedenis, biologie. Een ander verschil is dat je op de basisschool 1 leraar had en op de middelbare school per vak een andere docent. Alle docenten moet je bij hun achternaam noemen en u tegen hen zeggen. Je moet je eigen boeken meenemen en je hebt veel meer huiswerk. We hebben ook een eigen locker om je boeken en gymtas en andere spullen in te doen. Ik vind het op de middelbare school leuker dan op de basisschool. Er zijn meer pauzes en je ziet heel veel mensen en je hebt een kantine.

Vere Weermeijer
Fagelstraat

Vorig jaar zat ik in groep 8 van de Woutertje Pieterse. Het was een hele gezellige klas. Ik zat met heel veel kinderen al heel lang in de klas, maar er waren ook kinderen waar ik in groep 7 nog niet bij zat. Na groep 8 zouden we naar allemaal verschillende middelbare scholen gaan, dus we moesten afscheid nemen van elkaar. In de laatste maanden van groep 8 hebben we veel activiteiten gehad die met het afscheid te maken hadden. We begonnen in April al met de musical. Die was heel erg leuk geworden. We zijn ook op kamp geweest, moesten we echt heel erg ver fietsen voordat we er eindelijk waren! Het was wel heel erg leuk. We zaten midden in een bos, dus we konden leuke bosspelletjes doen. Toen we weer terug op school waren was iedereen heel erg moe, want we gingen elke avond pas om 3 uur slapen. We hebben ook veel klassenfeesten gehad. De allerlaatste schooldag was heel leuk, we gingen allemaal spelletjes met elkaar doen. Het laatste kwartier voordat de bel ging mochten we nog even afscheid van elkaar nemen, en veel kinderen moesten toen huilen. Maar we hebben nu wel weer 2 feesten gehad, en misschien komen er nog wel meer...

Een nieuw begin na het onderwijs

Geertrui Marks
Straatsburg

Toen John en ik van de zomer in onze nieuwe omgeving, de Vogezen, fietsten, werden we gespot door redactielid Els Roelofs. Een maand of twee later sprak ik haar in de Fagelstraat en toen ik weer in Straatsburg kwam, vond ik in een mailtje het verzoek om dit stukje over afscheid en een nieuw begin. Afscheid van mijn werk, mijn school

Nu zit ik op het Bona, in een Havo-Vwo klas. Daar gaat het allemaal heel anders dan op de basisschool, het was wel wennen. Allemaal nieuwe kinderen en nieuwe vakken, zoals Frans en Wiskunde. De school is veel groter, en je moet de hele tijd naar een ander lokaal. De eerste week was heel leuk, toen gingen we zwemmen, en we hadden ook al proeflessen gehad. Mijn mentor is ook heel aardig, ze geeft muziek. De kinderen uit mijn klas ken ik nu ook wel heel goed, maar toen ik er kwam kende ik er maar 4, en uit mijn oude klas was er maar 1, een jongen! Nu heb ik al veel vriendinnen. Het is wel zwaar om de hele tijd met een tas met boeken bij je te hebben. Gelukkig heb ik een locker waar ik de boeken die ik dan niet nodig heb, in kan doen. Daardoor is je tas veel minder zwaar. Er zijn ook lessen die ik niet zo leuk vind, maar er zijn ook lessen die heel leuk zijn! Het is wel gek dat je de hele tijd een andere leraar hebt. Ik ben er nu wel aan gewend en ik heb het er erg naar m'n zin. Ik zou niet meer terug willen naar de basisschool!

en een nieuw leven in Frankrijk. Vooruit maar:

Stoppen met werken, en dan..., dan gaat het leven echt beginnen, dacht ik vóór de zomer van 2002. Geen agenda, geen wekker, 's morgens uitgerust wakker worden, kijken wat voor weer het is en dan, na een kop kof-

fie en de krant, de dag eens rustig vorm geven. Eerst het oude leven opruimen, dan lezen, wandelen, een eeuwige vakantie, ja dat dacht ik. En dat was ook zo. Want ook een vakantie is immers niet altijd het paradijs. De files, de horzelsteken, de meningsverschillen zie je niet op al die foto's van verrukkelijke maaltijden, heerlijke strandjes en alpenweitjes. Het is dan ook niet zo erg dat het enige smetje op dit nieuwe leven is dat het geen vakantie meer kent. Het went snel om het niet druk te hebben, er is nog steeds "altijd wat", want oude bijzaken worden nieuwe hoofdzaken.

Verhuizen en dan nog wel naar een ander land, naar Frankrijk in mijn geval, het kwam als een cadeautje dat met mijn oude baan onbereikbaar zou zijn gebleven. Een nieuw adres, een nieuwe taal, een nieuwe pincode, een nieuw telefoonnummer, zolang je ze niet uit je hoofd kent, ben je helemaal nieuw. Nu eens niet een toerist in het buitenland, maar iemand die er hoort, die kijk- en luistergeld betaalt en een elektriciteitsrekening heeft. Niet langer alleen de dag vormgeven, nee je hele nieuwe leven, jezelf als het ware opnieuw

opbouwen. Maar hoe? Niet in een wolk van euforie waarin zich ook die strandjes en alpenweitjes bevinden, maar in kleine stapjes en met vallen en opstaan. En nu, bijna een jaar later, nu het allernieuwste eraf is, geniet ik elke dag van het wonen in Straatsburg, maar gelukkig niet de hele dag. Meestal heb ik gewoon wat te doen, net als in Leiden, maar wel in een ander décor waarin ook mijn oude leven nog volop aanwezig is. Bellen en mailen met familie en vrienden, ervaren dat je je oude zelf met alle hebbelijkheden en onhebbelijkheden gewoon hebt meegenomen en dat er veel te genieten valt, maar vooral op onverwachte momenten. Genieten laat zich niet plannen, het kan je overkomen in het nu, maar een duwtje in de vorm van een "nieuw begin" kan wel een handje helpen.

Ook het oude vertrouwde in Leiden wordt er nieuw van, we ruiken de zeelucht, we waarderen de vriendelijkheid van de Raadsheerenbuurt en graag wensen we onze oude buuren dan ook een heel goed nieuw begin toe in 2005.

Ouder worden

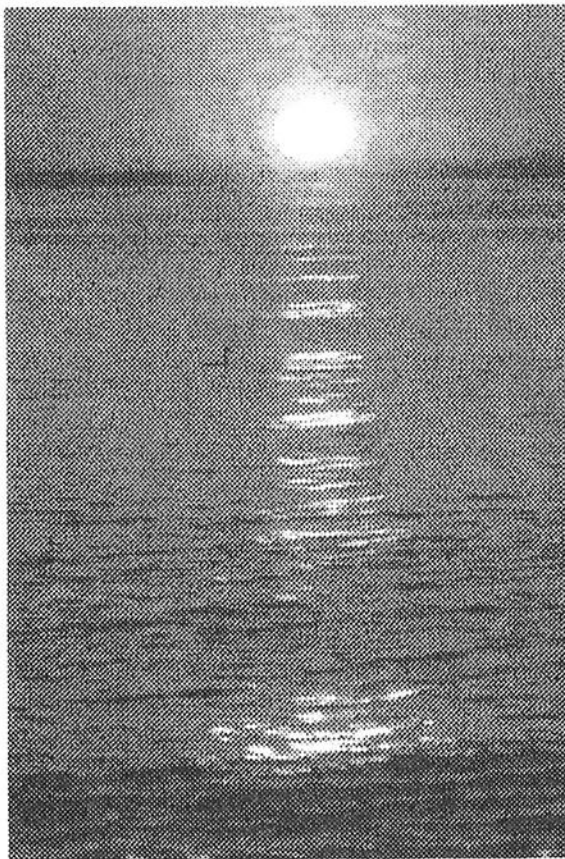
Els Roelofs

Een zaterdagmiddag in de Pauluskerk. Bijna maandelijks is er 's middags om 15.30 uur een onderwerp dat over het voetlicht komt, afgewisseld met muziek, en na afloop een hapje en een drankje.

Deze keer, op 30 oktober, was er een minisymposium, met als onderwerp: "Ouder worden". Sprekers waren dr. A.W.E. Rijnsburger-Weverling, als geriater verbonden aan het LUMC en betrokken bij

het Alzheimercafé in Warmond; prof.dr. D.L. Knook, hoogleraar gerontologie aan de Universiteit Leiden, directeur TNO-verouderingsonderzoek, publicist voor de NRC en auteur van het boek 'De kracht van je leven'; en mw. H. van der Woude-Naujoks, pastoraal werkster bij o.a. het verpleeghuis "de Wilbert" in Katwijk. Een boeiende middag waarin de medische, biologische en psycho-sociale gevolgen van

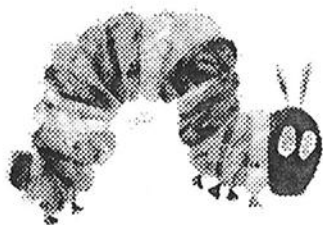
het ouder worden werden toegelicht. Ook de pastorale zorg kwam ter sprake. Ouder worden is fysiologisch, het hoort bij het leven. Maar wat gebeurt er eigenlijk? Verouderen gaat onder invloeden van buitenaf en van binnenuit. Van buitenaf door voeding, zonnestralen, roken, luchtvervuiling, noem maar op, dit hangt onder andere samen met iemands levensstijl. Deze invloeden maken 2/3 van de factoren uit die het verouderingsproces beïnvloeden. De overige 1/3 worden door erfelijke aanleg bepaald: de genen. Deze invloeden veroorzaken continue kleine beschadigingen in de lichaamscellen. Het lichaam kan deze uitstekend repareren, echter niet voor 100 %. Laten we zeggen 99,999 %. In de loop van het leven zullen de beschadigingen zich gaan opstapelen. Denk bijvoorbeeld aan de invloed van de zon op de huid.

Een ander voorbeeld: bij het omzetten in het lichaam van voedsel in energie is zuurstof nodig. Hierbij worden vrije zuurstofradicalen gevormd die schadelijk zijn voor de cellen. Hoe meer je eet, hoe meer dit gebeurt. Dus een sober dieet gaat veroudering tegen. Dat was nieuw voor mij!

Ook werd ingegaan op dementie. Wist u dat 11% van de Nederlanders ouder dan 65 jaar aan dementie lijdt? En dat we nog vrijwel niets aan de ziekte zelf kunnen doen? Er zijn nog vele (onderzoeks-)vragen rondom dementie. Wat wel duidelijk is, is dat voor de omgeving de zorg voor een dementerend persoon 24 uur per dag doorgaat, zowel in goede als in slechte tijden. Daarom ook de oproep van dr. Weverling aan de vele aanwezigen, waaronder zeer vele ouderen, om aandacht te hebben voor de mensen in hun omgeving die dit betreft. Zowel voor de 'patient' als voor de partner of andere mantelzorger.

Een muzikaal intermezzo had als titel "Au bord de la mer", over de zee met eb en vloed, woelige golven en kabbelend water, en wat is er aan de overkant? De pastoraal werkster ging hier enthousiast op door. Zij werkt in verpleegtehuizen, waar veel mensen, zoals zij dat vertelde, in de 'storm' van hun leven zijn. Steeds meer laat hun lichaam hen in de steek, steeds meer worden zij afhankelijk van anderen en is er minder voor henzelf mogelijk. Zij praat vaak met hen, en vaak over de dood. Voor haar, en voor vele gelovige mensen, is er aan de andere kant van die zee, na de dood, weer een verder leven. Zij nemen afscheid van dit leven en er is daarna een nieuw begin. Toen ik naar deze middag ging, had ik me niet gerealiseerd dat het thema van deze Raadsheer ook hier ter sprake zou komen.

Rupsje nooit genoeg

Ton Staphorst

Op woensdagavond 3 november jl. heeft de gemeente Leiden een groots opgezette informatieavond gehouden. Namens de redactie van de Raadsheer heb ik deze avond bijgewoond. Van het bestuur van de buurtvereniging was de voorzitter aanwezig.

Van mijn kant ontvangt u enkele impressies van die avond. Wellicht krijgt u ook via het bestuur nog informatie. De notulen van de bijeenkomst worden t.z.t. via de buurtverenigingen bekend gemaakt.

Leiden heeft een groots opgezette informatiebijeenkomst gehouden, speciaal voor het Houtkwartier (Vogelenwijk, Raadsherenbuurt en Boerhaavekwartier). Er waren, schat ik, ongeveer 60 bewoners aanwezig, van wie slechts een enkeling uit de Raadsherenbuurt. De gemeente stond met ruim 10 personen paraat. Leiden had kosten nog moeite gespaard om zich van de goede kant te laten zien.

Doel van de avond was om te laten zien wat het afgelopen jaar voor de buurt is gedaan en wat er op stapel staat. De verstrekte informatie had betrekking op alle terreinen waarop Leiden haar burgers ten dienste staat: verkeer en vervoer, groen, milieueducatie, veiligheid, zorg, afvalverwerking en zo voort. Ik ben van mening dat de avond effectiever zou zijn geweest, als het bestuur van de buurtvereniging de opmerkingen gebundeld had ingebracht. Misschien iets om mee te nemen voor volgend jaar, want Leiden zal ongetwijfeld volgend jaar weer een dergelijke bijeenkomst organiseren.

Wat mij in het algemeen opviel, is de frustratie bij sommige bewoners over (in mijn ogen) mineure problemen. Er was veel ge-

klaag te horen en nauwelijks een positieve opmerking. En de boosheid waarmee kommer en kwel werd gepresenteerd... Ik kwam na een uur of twee thuis met een katterig gevoel. Leven wij nu echt in een buurt vol misstanden?

Hierbij krijgt u mijn impressie. Ik begin *maar* met het positieve. Veel waardering was er voor het onderhoud van groen, een speciaal uitgezette wandelroute via landgoederen in Leiden, Oegstgeest, Warmond en Voorschoten. Vergunningen voor de aanleg van bruggen, paden e.d. zijn binnen; de gemeente kan aan de slag. Vermoedelijk kunnen we medio 2005 genieten van een het wandelpad. Ook de nieuwe bestrating van de Rijsburgerweg (aanmerkelijk minder last van het verkeerslawaaï) oogstte een warm onthaal.

De misstanden werden breed uitgemeten. Hierbij een paar voorbeelden.

Het wijkbureau van de politie ligt in de Merenwijk. Dat bureau is lastig bereikbaar en bovendien ligt het gebouw verder verwijderd dan het hoofdbureau aan de Langegracht. En, het wijkbureau is slechts open op werkdagen tijdens kantooruren. Als je dan toevallig een broek op een stomerijhaakje hebt gevonden en het gevonden voorwerp wilt afleveren op het wijkbureau kun je dus voor een gesloten deur komen te staan. Je staat dan voor de afweging het gevonden voorwerp dan door de brievenbus te duwen of naar het hoofdbureau gaan (dat is alle dagen gedurende 24 uur open) en het kleinood daar af te leveren.

Hondenpoep spreekt tot de verbeelding, getuige de talloze opmerken over des honds uit-

werpselen. De gemeente heeft een heuse projectgroep hondenpoep in het leven geroepen om de problemen aan te pakken. Er komen door de stad verspreid bordjes op plaatsen waar geen honden uitgelaten mogen worden. Helaas is er geen budget voor het aanstellen van een leger verbalisanten. Wel is er budget voor een aantal uitgiftepunten van plasticzakjes om de fecaliën in te deponeren. Maar dat zet, menen sommigen, onvoldoende zoden aan de dijk. En bovendien ontbreken afvalbakken om de zoveel meter en je neemt de dampende brij toch niet mee naar huis?

Er wordt heel wat afgeracet in de buurt en tegendraads gebruik gemaakt van straten met eenrichtingverkeer. Uitkomend op het eind van een verboden traject zijn snelheden geschat van meer dan 60 km per uur. Vooral in de spits is de Paulus Buijsstraat een geliefde straat om files te ontlopen en vooral op topsnelheid in de verkeerde richting te rijden. Helaas heeft de gemeente geen geld om op de Anthonie Duijklaan een koddebeier te stationeren. Want er moet ook al worden verbaliseerd in de Kagerstraat, waar de voetpaden zijn verworpen tot scooterpaden

En dan een weeklaag over de kippen en hanen die in de buurt rondscharrelen. Een gemeentelijke pluimveevanger is te duur; een diervriendelijk vangnet wordt op termijn aangeschaft. Het doel waarnaar wordt gestreefd is om de 60 hanen die in een bepaalde tuin om 4 uur de nieuwe dag aankondigen, terug te brengen tot een nader vast te stellen aantal.

Ook Woutertje Pieterse moest het weer ontgelden. Want ook de uitbreiding van die school en de aan- en afvoerroute dwars door de Leidse Hout werden breed uitgemeten. De opmerking van de vertegenwoordiger van de directie Onderwijs dat de gemeente wellicht het idee zou kunnen krijgen om te komen tot een mogelijke vestiging van een nieuwe school op het terrein van Eurodusnie (dat de bestemming school

heeft), had maar beter niet kunnen worden geuit. Als die school er zou komen, zou de aan- en afvoer van leerlingen onmiddellijk tot een onbeheersbaar verkeersprobleem leiden. Want dat was natuurlijk dé locatie voor WP.

Toen iemand vervolgens verwijten maakte aan de gemeentelijke delegatie dat iemand, van wie de naam niet bekend was, niet had gereageerd op een vraag over de overlast die zou worden veroorzaakt door Prorail, haakte ik af.

Ik bedacht dat het Boerhaavekwartier pas een paradijs kon zijn als:

- het terrein van Eurodusnie zou worden ingericht om kippen en hanen, te vangen rond het Diaconessenhuis, te huisvesten (geen problemen met dagelijkse aan- en afvoer);
- overtollig pluimvee op het spoor zou worden losgelaten, zodat Prorail niet meer kan rangeren;
- op elk kruispunt in de Leidse Hout een plasticzakjesautomaat voor de verwijdering van poep zou worden aangebracht;
- elke verkeersdeelnemer die de toegestane snelheid met significant aantal kilometer overschrijdt, wordt aangehouden en vervolgd;
- bruggen over sloten zouden zijn voorzien van brugleuningen, zodat het kroost niet in het water kan vallen;
- vuilnisophalers een certificaat "perfect legen van containers A" zouden moeten hebben voor de uitoefening van hun beroep;
- een batterij koddebeiers, gewapend met hulpmiddelen voor het vangen van pluimvee, het aanhouden van scooterrijders en automobilisten, maar vooral met metersdikke bonnenboekjes, de veiligheid in het Houtkwartier handhaaft.

Nadat ik dit had bedacht, was er pauze. Volgend jaar geef ik mijn pen aan een ander.

Kunst in de Kamer 2004

Janny van Nieuwkoop

Na twee jaar was het weer zo ver: op zondagmiddag 7 november stond de deur van Judith de Jong en Peter Westbroek aan de Johan de Wittstraat 22 gastvrij voor iedereen open. En binnen stonden de stoelen gerangschikt rond de zwarte Steinway vleugel, de kopjes en glazen op tafel, de cake en ander heerlijks op schalen. En tegen twee uur druppelden de gasten binnen, deelnemers en luisteraars. Natuurlijk kijkt iedereen graag rond hoe buurtgenoten hun huis hebben aangepast aan deze tijd en hoe de tuin er uitziet. Hier viel mij op, hoe groot eigenlijk het gebouw van de LAG-garage is, achter de achtertuin oprijzend als een oude groentekas.

Ongemerkt waren er zo'n 25 mensen kennis aan het maken of aan het vernieuwen, toen het moment was aangebroken om te beginnen. Organisatrice Yvonne Slijkhuis heet iedereen welkom en spreekt namens hen dank uit aan de gastgevers. Mede-organisatrice Carla Wikkerman biedt de gastvrouw een fraai boeket lelies aan.

En daarna is het de piano die spreekt. Of de poëzie.

Iedere deelnemer leidt zelf zijn of haar bijdrage in: het onderwerp of de titel, de componist of schrijver en iets over diens leven en werken, het waarom van juist deze keuze. Het is hartverwarmend, hoe vrij en ongedwongen en vooral geïnspireerd dat wordt overgebracht aan de luisteraars.

Niels Blokker bijt het spits af met een paar jeugdherinneringen van Jánáček, blijde en droevige: trefzeker, de bedoelingen van de componist zijn zonder meer duidelijk en Niels is zo enthousiast, dat hij wegens tijdover-

schrijding wordt gemaand om nu dan toch maar het laatste deel te spelen.

Louise Berkhout leest twee gedichten voor: een vooral op klank gekozen vers van Lucebert en een opdracht van Judith Herzberg aan haar bestek, getiteld: 'Afwasmachine'. Geestig! Mark van Egmond speelt uit z'n hoofd een jazzy-ritmisch en letterlijk handig 'With a little help of my friends', het lied 'Nooit mee', geschreven voor War Child en bekend geworden door Marco Borsato, en een eigen compositie.

Mirjam Jochensen leest een vijftal gedichten voor: een Engels poem zonder titel, twee Vasalis-verzen, een eigen 'probeersel' (moedig! en echt niet mis) en het romantische 'Herbst' van Rilke.

Erwin Altewischer neemt ruim plaats achter de vleugel en speelt de 'Baccarole' van Chopin, stevig, maar met gevoelige overgangen en geheel uit z'n hoofd.

Marjan Bults leest vier nuchtere, herkenbare gedichtjes voor van de onlangs overleden twentse dichter Willem Wilmink en daarna één in het twents van Ben Frey, kort en geestig.

Eugene Philips doet aan de vleugel aanmerkelijk meer dan wat hij zelf noemt 'een beetje pielen': 'Der Dichter spricht' van Schumann, 'De doop van Eefje' (eigen compositie over zijn dochter, vrolijk, speels) en nu hij eindelijk eens de kans krijgt zonder aan z'n armen hangend kroost speelt hij de 10 minuten ruim vol met een eigen jazz-improvisatie.

Dan is het pauze. Thee, koffie en onder andere die heerlijk geurende appeltaart van onze nieuwe buur(t)vrouw Kuipers, die ik, oh schande, vergat haar naam te vragen.

Het tweede deel van het programma brengt Marjan Bults in een andere rol: zij speelt op het spinet van Jacques Peeters eerst een toccata van Sweelinck, dan een chaconne van Fischer en tot slot 'Fantasia' van Telemann. Een wereld van verschil, die tere klanken van het spinet tegenover het geweld van de klavierleeuwen op de vleugel. Het is ook direct duidelijk, waarom bepaalde muziek uitgevoerd moet worden op een bepaald instrument en niet geschikt is voor een ander, ook al zijn het allebei toetsinstrumenten. Mirjam Jochemsen leest het buurtgedicht, namelijk 'De Muze', dat te vinden is op de muur van het huis op de hoek Johan de Wittstraat en Van Ledenberchstraat. Gevolgd door twee korte verzen van Judith Herzberg ('De ze') en Van Lieshout ('Engel'): alweer geestige exemplaren. Guus Onderwaater, piano en Martijn Mansvelder, cello spelen samen het eerste deel van de cellosonate van Brahms: kennelijk heel goed op elkaar ingespeeld, krachtig, sonoor, doorleefd, met volume en fraai vibrato en een verstild en harmonisch slot. Taeke Kuipers, nieuwe bewoner van 'het huis van Spoor', leest eigen werk voor, allebei over de herfst. Het eerste maakte hij toen hij 17 jaar was, dus (een beetje) droevig. Het tweede is

kersvers en op zijn huidige leeftijd betekent dat: optimistisch, de herfst is mooi geworden. Tot slot speelt Peter Westbroek op zijn eigen vleugel. Na een geweldig goede inleiding, alsof het een schoolconcert betrof, doorspekt met muziekvoorbeelden, over de componist Charles Ives en het ontstaan van het werk klinkt het vierde deel van 'The Concord Sonata'. Vals? Nee, dat niet. Maar wel heel andere muziek, waarvoor ik de radio waarschijnlijk zou uitzetten, maar die hier en nu heel boeiend blijkt te zijn.

De ramen zijn langzamerhand beslagen. Van de inspanning, zowel van de uitvoerenden als van de luisteraars.

Yvonne bedankt iedereen voor de inzet en Carla onderstreept dat met een eetbaar presentje.

En dan begint het 'gezellig samenzijn'. Onder het genot van een bij het uur passend drankje wordt nog een hele poos nagepraat.

Wat goed is zo'n Kunst in de Kamer toch voor de onderlinge verstandhouding van de bewoners van onze Raadsherenbuurt. En wat veel talenten bevat onze toch vrij kleine wijk. Gelukkig worden die niet verborgen !

11 november is de dag.. Foto JH

Kerst op Curaçao

Mildred Tjon Sie Fat-Rienhart
Fagelstraat 19

Weken voor Kerst zie je al op Curaçao een ander soort bedrijvigheid. Mensen praten over Kerst en beginnen al met de planning. In tegenstelling met Nederland gaat de planning in het begin vooral over de woning. Voor meubelzaken breken gouden tijden aan omdat veel mensen nieuwe meubels aanschaffen, het huis laten schilderen of opknappen. Het huis wordt uitbundig versierd aan binnen en buitenkant met kerstbomen, veel licht en allerlei rendieren en andere frutsels. Veel bewoners gaan ook 's avonds touren om de versieringen die aangebracht zijn te bekijken.

Er wordt veel eten ingeslagen. Kerstmaaltijd is meestal kerstnacht na de mis. Je komt bij elkaar en een variëteit aan eten van verschillende landen ligt op tafel.

De Amerikaanse ham uit Amerika, ayacas uit Zuid-Amerika (een mengsel van maismeel, kip, kappertjes, olijven, gedroogde pruimen in een bananenblad gewikkeld), kerstbrood, gevulde kip, taart en alle andere soorten kerstchocola uit Europa.

Elke familie heeft uiteraard zijn eigen traditionele manier om Kerst te vieren.

In de Fagelstraat hebben wij ook een boom staan en de koelkast en de voorraadkast zijn iets voller dan gewoonlijk. Op de eerste dag komt de familie van mijn man eten en daar sta ik met liefde een dag voor in de keuken. Met zijn vijftientwintigen zitten wij aan tafel te genieten en in Franklin's familie the traditional turkey".

Met Curaçao wordt er druk getelefoneerd en er is een curaçaos liedje dat altijd in mijn gedachten is en mijn gevoel verwoordt.

Vertaling:

Tur hende preparando
Pasku ta yegando
Hopi boka dushi
Bistinan mas bunita

Kerst komt eraan.
Eenieder bereidt zich en de mooiste kleding voor met veel lekkers

Pero min por prepara
Ku mi mama na Korsou (*originele versie zit mijn geliefde in Nederland*)
Kiko mi ta prepara

Refrein (2x): Maar wat moet ik voorbereiden met mijn moeder op Curaçao

Ora klok ta bati
Ora nos ta brasa
Solita mi ta sali
Pafo ku mi tristesa

Als de klokken luiden en wij elkaar omhelzen, komt mijn verdriet naar buiten.

Pero min por yora tanto
Pa niun hende ripara.

Refrein (2x): Niemand mag merken hoe ik treur

Muziek is te beluisteren op Fagelstraat 19.
Bon Pasku pa boso tur.

Knieperkes, een eeuwenoude traditie om het nieuwe jaar in te luiden

Erna Koekenberg

In Twente worden al generaties lang rond Oud & Nieuw knieperkes, ofwel nieuwjaarskoeken, gebakken. Knieperkes zijn opgerolde dunne wafels, die gebakken worden met een wafelijzer. Zij staan symbool voor het nog opgerolde, onbekende nieuwe jaar.

Bij ons thuis 'begon het feest' vlak na de Kerst. Dan kwamen de bakijzers bij mijn oma uit de kelder en werd er urenlang gebakken en gerold. Tot je vingers pijn deden van het oprollen van de hete koeken die uit de ijzers kwamen. En wat een teleurstelling als na Oud & Nieuw die laatste trommel knieperkes alweer bijna leeg was: weer een heel jaar wachten op versgebakken knieperkes!

Het recept voor deze 'Oost-Nederlandse' lekkernij is

Ingrediënten:

500 gram bloem, 200 gram boter of margarine, 500 gram witte of bruine basterdsuiker, 2 eieren, 2 zakjes vanillesuiker, 25 gram anijs, lauwwarm water.

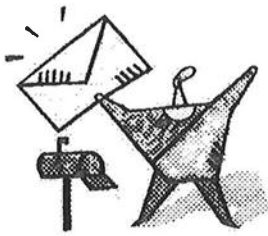
Bereidingswijze:

Roer de boter en de suiker door elkaar tot er een gladde massa ontstaat. Doe de eieren en de vanillesuiker erbij. Voeg een gedeelte van de bloem toe en giet er een flinke scheut lauwwarm water bij. Het water mag niet koud zijn, anders smelt de boter niet goed. Voeg bloem en water toe totdat het beslag de dikte heeft van pannenkoekenbeslag. Voeg dan de anijs toe en roer alles nog even stevig door. Laat het knieperkes-ijzer goed heet worden. Giet er dan zoveel beslag in tot de bodem met een dun laagje bedekt is. Knijp het ijzer dicht en laat het koekje er een minuut in zitten. Haal het nieuwjaarskoekje er vervolgens uit en rol het op. Even laten afkoelen, zodat het mooi bros kan worden.

En dan... smullen maar!

Eerst zingen, dan smullen
Foto: JH

Ik wil geen afscheid nemen van de brievenbus !

Janny van Nieuwkoop

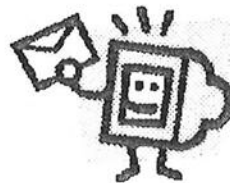
Op 16 november was het 35 jaar geleden, dat ik begon te werken bij "het Academie", zoals geboren Leenaars zeggen. Dat is zo verschrikkelijk lang, dat de mensen om mij heen er niet aan hadden gedacht. Maar wel één van de medewerkers van het eerste uur en natuurlijk mijn trouwe zusje. De zakdoeken lagen al voor me klaar naast de beide lieve en attente kaarten die de post die dag thuis had bezorgd. En wat mij betreft kan daar niks tegenop. Ik weet al wie geschreven heeft, voordat een envelop is opengemaakt, ik ben al positief verrast voordat ik nog maar één woord heb gelezen. Ik hou van post, van de verrassing die een brief meebrengt. Een dag zonder post is een dag zonder kleur. Zelfs een blauwe envelop kan een heleboel spanning teweeg brengen..... Natuurlijk is het begrip e-mail niet aan me voorbijgegaan. Heel handig om kopij voor De Raadsheer in te dienen. Op het werk is het zelfs een niet meer weg te denken onderdeel van de contacten geworden. Maar dat is vooral zakelijk, snel, een geheugensteuntje, een bewijs van gedane zaken, een soort memootje, een intercollegiaal grapje.

Maar privé, nee, dat wil niet zo lukken. Dat hebben onze vrienden intussen heel goed door. Ze sturen weinig of geen mailtjes meer, want we kijken er toch nooit naar. Het gevolg is natuurlijk wel, dat de telefoon vaker gaat, maar dat heeft ook zo z'n voordelen: dat je aan de toon kunt horen hoe de vork aan de steel zit, of iemand gelukkig is of verdrietig, je belt uit belangstelling of uit nood of puur zakelijk. Terug naar de brievenbus. Ik heb altijd veel geschreven en doe dat nog. De ervaring leert, dat een correct opgestelde brief met een mooie bladverdeling vanuit de computer in zakelijk opzicht hoog kan scoren. Maar in de persoonlijke sfeer blijft de handgeschreven tekst voor mij het hoogste goed: die heeft een menselijk karakter, die laat lezen tussen de regels door, die kan ik ook bewaren en herlezen. Want *de-leten* is niet mijn sterkste kant. Vakantiekaarten, nieuwjaarswensen, attente berichten zoals in de eerste zin beschreven, ik koester ze. En daarom blijft de brievenbus voor mij zo belangrijk, zowel die op de hoek als die in onze eigen voordeur !

Geef mij maar de mail

Ton Staphorst

Als ik bekijk wat de verhouding is tussen het aantal berichten dat ik per brief en per mail verstuur, is er in de loop der tijd wel een enorme verschuiving opgetreden. Zo af en toe wandel ik naar de dichtstbijzijnde brievenbus (bij "Spoor" om de hoek), om daar afstand te doen van wat velletjes papier in een omhulsel, en vooral voorzien van een waardezegel met portret van de majesteit. Het gebeurt tegenwoordig zelden, zo zelden dat de kerstzegels anno 2003 nog niet op zijn. Zelfs de betaalopdrachten verlaten via de pc mijn huis en de grauwe groene enveloppen liggen te verkleuren.

Bij gelegenheid van het thema oud/nieuw is het goed om eens stil te staan bij het gebruik van communicatiemiddelen. Waarom maak ik nauwelijks gebruik van een brief? En juist wel de e-mail?

Om een brief te schrijven, een goede brief wel te verstaan, moet je de tijd nemen. Je bedenkt in de eerste plaats voor wie je schrijft. Dat bepaalt het soort briefpapier. Een kattenbelletje aan de klassenleraar van je kinderen dat de lessen niet zijn gevolgd vanwege ziekte, kan wel op onderlijnd pa-

pier van het formaat A-5. Je zou zelfs een voorbedrukt briefje kunnen gebruiken. Als je daarentegen een officiële brief schrijft, ga je vermoedelijk op zoek naar houtvrij papier, het liefst zonder lijnen.

Maar een schrijfpertij komt bij mij nauwelijks meer voor. Het elektronisch verkeer is een stuk makkelijker. Je hoeft geen papierkeuze te maken, je kunt al typend je gedachten ordenen en als het nodig is vervang je woorden of stukken tekst, zonder dat dit voor de lezer zichtbaar is.

Wat ook makkelijk is, is dat je bij nacht en ontij tot verzending kunt overgaan, zonder dat je last hebt van wind of regen, die je veelal parten spelen bij je gang naar de rode bus. En, als het nodig is, kun je dezelfde tekst of brokken daarvan gebruiken in een later stadium, voor verzending aan een ander of dezelfde persoon, als *reminder*. Bovendien kun je nog

een bevestiging krijgen, als je elektronische bericht wordt gelezen. Bij een brief moet je nog maar afwachten of hij te bestemder plekke arriveert en gelezen kan worden.

Een groot voordeel is, dat een fout meestal wordt beschouwd als een typefout. Een hoofdletter meer of minder maakt niet uit. Je kunt ook wat minder formeel zijn, iets dat je per brief niet zo snel zal zijn.

Je bent echter wel afhankelijk van je adresant. Die moet natuurlijk wel een computer hebben, met daarop een internetaansluiting. Dat betekent dat je je tante Henriëtte (die niet met haar tijd is meegegaan) zal moeten schrijven of opbellen.

Volgens mij heeft tante Pos veel minder te bezorgen dan vroeger. Waarschijnlijk zal het met de aanstaande feestdagen in het vooruitzicht wel drukker zijn, maar daarna is het weer een hele poos rustig.

De veertiende Raadsherenloop en de snelste meisjes van 2004

Per abuis is in de vorige Raadsheer onderstaande foto niet afgedrukt. Hierbij alsnog!

Het snelste meisje is Emma vd Wetering (vorig jaar was ze tweede na Vere Weermeijer), Andrea Kuijt is tweede en Marleen Janssen derde.

Foto: JH

Hergebruik : afscheid en een nieuw begin

Mijmeringen van de redactieleden over spulletjes van de straat

Janny van Nieuwkoop

Volgend jaar hoop ik te stoppen met werken. Dat zou mooi passen bij het thema van dit nummer. Maar daar gaat dit stukje niet over. Ik wil U meenemen langs de straat en langs de vele vlikobakken die daar staan. Wat wordt er toch veel meegegeven aan het grofvuil of afgedankt in zo'n allesvreter gestopt.

Toen mijn ouders nog in Rotterdam woonden en ik nog niet zo lang in Leiden, ruim dertig jaar geleden, ging ik de weekenden "naar huis". 's Zondagavonds met de trein terug, net even te laat de deur uit en dus flink doorlopen naar het station. Maar ho, wat zag mijn oog daar? Een stofzuiger! Een Philips draaitop, zo te zien helemaal compleet. Die kon ik niet laten staan. Terug gesjouwd naar het ouderlijk huis. Mijn broer, toendertijd studierend in Leiden, had ook iets bemachtigd, een vogelkooi of die zware parketborstel, dat weet ik niet meer. Alles gauw neergezet, volgende week proberen. En jawel, die stofzuiger was perfect. Gezien de vele nummertjes op de onderdelen was-ie kennelijk ter reparatie aangeboden en misschien had dat wel te lang geduurd. Ik heb er nog jaren plezier van gehad, onder andere om er spinnen en andere griezels mee te vangen. Plastic zakje om de borstel en wachten tot ze dood moesten zijn.

Trouwe lezers herinneren zich vast wel de verhalen over deuren die in het donker verhuisden uit vliko's in de Fagelstraat en de pogingen om een depot van bruikbare huisonderdelen in de

Raadsherenbuurt te vestigen. Voortgekomen uit mijn vreemde hobby.

Sinds we een open haard bezitten, is ongeverfd hout niet veilig voor mij, mits het een beetje hapklare brokken zijn, want het doorzagen van die beste balken deed ik niet graag zelf....

In de pianokamer staat een hoge rieten stoel, lichtblauw gespoten. Gevonden. Net zoals zo'n halfronde supergrote, beetje koloniaal aandoende stoel, die te groot bleek en ergens anders zijn nieuwe bestemming heeft gevonden.

In de eigen buurt vond ik een paar jaar geleden in een vliko aan de Rijnsburgerweg een beeldig knoflookpotje, puntgaaf. Is in gebruik in de keuken. En een lichtblauw vierkant bordje, waar nu schelpen en kleine stenen mooi op liggen te zijn.

En wat lag er op dezelfde plek drie weken geleden? Een Tefal koffiezetapparaat, de kan nog heel, alleen wat stoffig. En een Philips gezichtsbruiner met zes lichtbuisen, ook vies, maar in perfecte staat. Ze weet het nog niet, maar die gaat naar onze jongste dochter en ik weet wel, hoe dankbaar ze "Sinterklaas" daarvoor zal zijn! Weet U, wat minder leuk is? Dat ik volgend jaar bij mijn afscheid ongetwijfeld te horen zal krijgen dat men mij nooit zal kunnen vergeten, omdat ik bananen- en appelschillen verzamelde. Voor de compostton. Die zit nu vol. Ik kan rustig met pre-pensioen.

Kringloopcomputer en meer **Els Roelofs**

Er staan soms zulke leuke of handige dingen op straat bij grof vuil, dat je de verleiding niet kan weerstaan om ze op te pakken en mee te nemen. Voor een tweede leven. Als het groot is toch maar even aanbellen om te vragen of 't goed is. Zo stonden er, toen wij net in de buurt waren komen wonen en nog aan het klussen in huis, op de stoep aan de overkant twee paneeldeuren. En die mochten we wel weghalen, de overbuurvrouw vond het zelfs wel prettig als wij er nog iets mee konden. Nou, uiteindelijk hebben we er in ons eigen huis dus nooit iets mee gedaan, want ze waren toch van een ander model dan de andere deuren in ons huis. Maar we hebben er wel iemand anders blij mee gemaakt die aan het verbouwen was. Ook had iemand eens tuingereedschap weggedaan terwijl wij net vanuit een flat in huis met tuin waren komen wonen! En een extra hoge (iets zware en dus ook stabiele) keukentrap, terwijl wij de plafonds aan het bewerken waren. Kwam erg goed van pas! En het leuke is dat je merkt dat heel veel mensen blijken te kijken of er nog iets van hun gading tussen zit, en dat niemand dat gek vindt. Zo hebben wij nog

steeds veel plezier van een loodzwaar gietijzeren bankje wat mijn man in z'n eentje, of beter gezegd, samen met de toen 1-jarige Jeroen (nog knapper dus, want die droeg hij onder één arm) versjouwd heeft en nu in onze achtertuin prijkt. Een lik verf en hij ziet er weer uit als (bijna) nieuw.

Nog zo'n verhaal: op de hoek van de Fagelstraat en de Johan van Oldenbarneveltstraat stond 's morgens een complete computer op de stoep. En er liepen twee moeders met kinders langs. Nu moet je weten dat er net op school gevraagd was of er nog mensen oude telefoons, computers enz thuis hadden die in de kleuterklassen uit elkaar mochten worden gesloopt, zodat de kinderen zo'n apparaat eens van binnen konden bekijken. Dus de moeders brengen hun kinderen naar school, lopen terug en tillen toetsenbord en computertoren op en sjouwen dat naar school. Een uur later stopt de wagen van de Kringloopwinkel op die plek, maar de stoep is leeg... De kringloop was al in gang gezet.

Een tweede leven voor... een commode **Erna Koekenberg**

Op een mooie zomeravond in 2002, wij waren net aan de Fagelstraat komen wonen, komt Jeroen enthousiast binnenlopen. "Je moet even helpen tillen, er staat iets moois bij het grof vuil". Dus ik mee naar buiten. Staat er aan de overkant van de straat, schuin bij ons tegenover, een commode. Wat dichterbij gekomen zie ik dat het echt een heel leuk exemplaar is. Met twee deurtjes en een uittrekbaar rekje en -plank. Geen moderne commode, en daarom juist extra passend bij ons huis. "Echt iets voor ons", roept Jeroen. Even speelt door mijn hoofd dat wij op onze nieuwe buurt wel een rare indruk

maken als we 'nu al' dingen bij de vuilnis weghalen. Maar ach, wat kan het schelen, het is gewoon een erg leuk ding. In de stille hoop dat niemand ons ziet – het schemert gelukkig al een beetje – beginnen wij, met commode, aan de 'overtocht'. Maar helaas, we zijn de straat nog niet over of horen Marco Hinnen roepen "Hé joh, die is toch veel te laag voor jullie". Betrapt! Maar ach, wat maakt 't uit.

De commode heeft een jaar in onze schuur gestaan, verborgen onder allerlei verbouwingsmateriaal. Waarna mijn vader en Jeroen 'm opknappen, verhogen en houtworm-vrij

maken. Bij deze restauratie blijkt de commode van Zweedse makelij te zijn en te dateren uit begin jaren '50.

Onze zoon Jan is in november 2003 geboren, en de commode fungeert sindsdien als de ideale verschoon- en aankleedplek voor hem. Evenals trouwens zijn bedje, dat aan een derde leven is begonnen, nadat ikzelf en

ook Jan's opa Jan erin hebben geslapen. Wij zijn eigenlijk wel benieuwd naar het verleden van onze commode. Wij denken dat 'tie aan een tweede leven is begonnen, maar misschien hebben er al veel meer Leidse baby's op gelegen...

Recycling in de buurt

Mirjam Jochemsen

Onze overburen deden een grote witte kast deur uit. Ze waren zo attent ons te vragen of wij er nog iets aan hadden. Nou en of! Hij staat alweer een paar jaar op zolder, helemaal volgestouwd.

Als we een tuinfeestje hebben kunnen we bij de buren tuinstoelen lenen. Onze tuinstoelen wel te verstaan: wat we over hadden toen we nieuwe kochten, hebben zij weer van de straat gehaald en in hun eigen schuurtje gezet. Altijd handig voor een feestje...

Verder zijn er natuurlijk veel baby- en kleuterdingen die elders in de buurt een tweede leven kregen, maar niet via de straat. Dat gaat meer door hoort-zegt-het-voort of via de vrijmarkt op Koninginnedag.

Oud voor nieuw, recycling binnen de gemeente..

Ton Staphorst

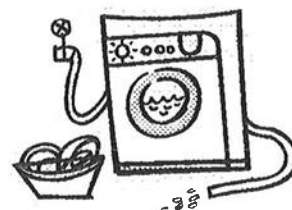
In onze wegwerpmatenschap gaan wij wel eens te ver, vind ik. Gelukkig zie je niet of nauwelijks meer afgedankte maar nog zeer bruikbaar meubilair op straat. Toch vraag ik me soms af of we niet vaker de kringloopwinkel, het Leger des Heils of het warenhuis van de gemeente kunnen inschakelen. Het is een kwestie van: u vraagt en de betreffende instantie haalt de spullen op. Wellicht leggen wij onze normen voor wat nog bruikbaar is te hoog. In elk geval zijn velen gelukkig met hetgeen anderen afdanken.

Een persoonlijke ervaring met het tegenovergestelde, een aankoop bij het Witte Warenhuis van de gemeente, wil ik u niet onthouden. Mijn wasmachine, een krijgertje van wijlen mijn schoonmoeder overigens, had het na jaren trouwe dienst begeven. Op zich was ik tevreden met het "krijgertje" en besloot te proberen een afdankertje aan te schaffen via de recycling. Ik ben meer dan tevreden. Nadeel was dat het oude apparaat

van zolder naar beneden moest worden vervoerd en dat de "nieuwe" machine naar boven moest worden gesjouwd; met behulp van "Tarzan", mijn overbuurman, lukte dat in recordtempo. Het tweedehandsje functioneert al twee jaar naar volle tevredenheid. Een paar maanden geleden weigerde het apparaat dienst. Een hulpverlener was niet noodzakelijk, ik kon de reparatie zelf uitvoeren. Wat was er aan de hand? Een klein metalen voorwerp, waarschijnlijk afkomstig van een vrouwgebonden kledingstuk, had de pomp geblokkeerd. Ik ben nog wel zo technisch dat ik dat euvel kan verhelpen. En, dat had ook bij een nieuw apparaat kunnen gebeuren.

Als er een volgende keer is, zal ik niet aarzelen om het Witte Warenhuis te bezoeken voor een apparaat. Je krijgt nog een half jaar garantie op een apparaat dat een fractie van de nieuwprijs kost.

Ben ik een typische Nederlander?

Muurgedicht

Maarten Mentzel

Ga je naar de Vogelwijk door de Lijsterstraat, dan kan het je bijna niet ontgaan: twee gedichten sieren sinds kort de wanden van de hoge panden aan het begin van deze straat. Links in de oorspronkelijke taal (Hongaars), rechts de vertaling. Het gedicht heet "Feest van het dieptepunt", de dichter is János Pilinszky.

Pilinszky leefde van 1921 tot 1981. Een literair naslagwerk* schrijft over hem onder meer: Gemoedbiliseerd tijdens de Tweede Wereldoorlog en vervolgens Amerikaans krijgsgevangene. Tot 1957 gold voor hem een publicatieverbod. Daarna medewerker van katholieke literaire bladen. Hij verwierf zich een naam als lyrisch dichter met gedichten in een apocalyptische stijl, die getuigen van de menselijke weerloosheid en eenzaamheid.

De eerste strofe van het muurgedicht luidt aldus:

"In de bloedige warmte van de kotten
wie durft nog te lezen?"

Mij viel het gedicht niet mee. Maar ik ben benieuwd naar reacties van anderen.

* Encyclopedie van de Wereldliteratuur

Muurgedicht officieel onthuld

Zaterdagmiddag 27 november is muurgedicht nummer 97 officieel onthuld door de ambassadeur van Hongarije. Op de Leidse Rijnsburgerweg, hoek Lijsterstraat heeft Stichting TEGEN-BEELD onlangs het 97e muurgedicht in de serie van 101 muurgedichten gerealiseerd. Het gedicht 'A mélypont ünnepélye' van de Hongaarse dichter János Pilinszky (1921-1981) staat zowel in het Hongaars als in het Nederlands op de tegenover elkaar gesitueerde muren. De Hongaarse Ambassadeur heeft in gezelschap van zijn Cultureel Attaché de gedichten onthuld. Daarbij werd een toast uitgebracht op de gedichten, op Hongarije, op Stichting TEGEN-BEELD en op de bewoners van de Vogelwijk.

De ambassadeur spreekt zijn blijdschap uit over het muurgedicht en meldt voortaan met landgenoten op weg van 's-Gravenhage naar Schiphol even een kleine omweg langs dit muurgedicht te maken.

(bewerking van het bericht van Chris de Waard op de website van Sleutelstad.nl
27 november 2004)

Senioren zelfstandig

Pinny Baruch
Merelstraat 40

Op dinsdag 26 oktober 2004 om 14:00 uur is er een voorlichtingsbijeenkomst gehouden over het werk van de OUDERENADVISEUR in het Rijnlands Revalidatie Centrum aan de Wassenaarseweg 501 te Leiden. Mw. A. Driessen, ouderenadviseur bij de Stichting Dienstverlening Leiden voor Boerhaave (Vogelwijk, Boerhaavekwartier, Raadsherenbuurt, Houtkwartier), vertelde over haar werk ter ondersteuning van ouderen op het gebied van Wonen, Welzijn en Zorg.

Ouderenadviseurs zijn betrekkelijk nieuw in Leiden en omgeving. Zij geven ouderen desgevraagd hulp en advies over een scala van zaken en tevens kunnen zij bemiddelen. De ouderenadviseur houdt tevens elke week op donderdag tussen 13:00-15:00 uur spreekuur in Gezondheidscentrum "Hebe", Rijnsburgerweg 163, tel: 071-5190979.

De voorlichtingsbijeenkomst werd georganiseerd door de initiatiefgroep van het project Leidse Senioren Zelfstandig in het Boerhaavedistrict in samenwerking met de Stichting Dienstverlening voor ouderen en gehandicapten Leiden. Deze stichting heeft in andere Leidse wijken ook deze activiteiten gestimuleerd en zijn de initiatiefnemers. Inmiddels is ook de tweede middag geweest op 30 november met als onderwerp "Leren omgaan met vergeetachtigheid",

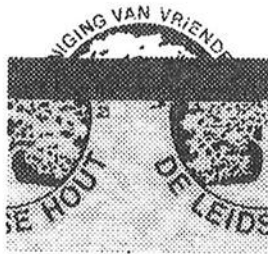
door mevr. Vos, werkzaam bij Stichting Thuiszorg Groot Rijnland

Ongeveer een half jaar geleden is er een initiatiefgroep Senioren Zelfstandig voor het Boerhaavedistrict (zoals het genoemd wordt-ook wel boven de spoorlijn) opgericht. Daar zitten enkele actieve buurtbewoners in. De bijeenkomsten zijn altijd de laatste dinsdagmiddag van de maand in het Rijnlands Revalidatiecentrum. Aanvang 14.00 uur, zaal open 13.30 uur.

De volgende bijeenkomst is op dinsdag 28 januari. Onderwerp: "Gehoorsverlies bij ouderen; hoe ga je daarmee om", door Pinny Baruch. Tot voor kort maatschappelijk werker bij het audiologisch centrum van het LUMC.

Los van deze groep is er nog de WeG (Werkgroep Gezondheidscentrum). Dit is ontstaan omdat iedereen die het over de wensen voor een wijkcentrum had, langs elkaar heen werkte. Er is toen met mensen vanuit het Boerhaavedistrict een werkgroep gevormd met o.a. Bill Thompson uit de Raadsherenbuurt en Pinny Baruch uit de Vogelwijk. Los hiervan heeft mevr. van Schie Hebe het licht doen zien. Prima. De werkgroep heeft nu een directe lijn naar de gemeente en houdt nu naar beide kanten de vinger aan de pols.

NB op de achterste bladzijde van de Raadsheer vindt u een enquête waarin u voorkeuren kunt aankruisen voor thema's voor de bijeenkomsten zoals bovengenoemd.

Gehoord en gezien:

Onlangs is er een boekje uitgekomen van de Vereniging Vrienden van de Leidse Hout over vogels in de Leidse Hout. Verkrijgbaar in het Koetshuis. Heeft u al gezien dat op de weide in de Leidse Hout een houten prieel is verschenen?

In een volgende Raadsheer willen we hier meer aandacht aan besteden.

Er zijn plannen om een wandelpad aan te leggen door het weiland tussen de Vogelwijk en Endegeest, lopend langs de speeltuin, over een vrij breed tracé. Dit als onderdeel van een landgoederenroute. Ook de geplande brug over een sloot is 2 meter breed.

Gevreesd wordt dat dit wandelpad al snel als sluiproute voor fietsers gaat fungeren. Tientallen buurtgenoten hebben een bezwaarschrift ingediend. Wordt vervolgd.

OPA

“Iedere eerste dinsdag van iedere maand, ...”. En dan woensdag in de loop van de dag wordt opgehaald...

De verwachte data voor de Oud-Papier-Aktie zijn:

dinsdag	4 januari	2005
“	1 februari	
“	1 maart	
“	5 april	

Nieuwe bewoners /Verhuisd

Op Fagelstraat 4 zijn Alan Clinton en Kiki Breet komen wonen. Alan komt oorspronkelijk uit Dublin, Ierland, is 39 jaar en werkt als project-manager (testen software) in de IT. Kiki is 29 jaar, oorspronkelijk lerares Nederlands, en onderwijst beroepsgerichte taalvaardigheden op de politie-academie (zoals het opstellen van procesverbalen, gesprekstechnieken). Voorheen woonden zij in het centrum van Leiden, waar Kiki ook ‘getogen’ is.

“Fris in de buurt, de temperatuur speelt hier ook mee, en meteen de mogelijkheid ons voor te stellen. Veel beter kan het toch niet worden. We steken gelijk van wal. Wij zijn Mike, Andrea en Annalena van de Fagelstraat 42. Hieronder ons verhaal.

Andrea werkte bij de Frankfurt Branche (Andrea bezit de Duitse nationaliteit) van Rabobank International als zij in 2000 dankzij een reorganisatie de kans krijgt in Amsterdam voor Rabo Securities te gaan werken. Deze kans laat zij niet voorbijgaan en de volgende jaren geniet zij met volle teugen van het Amsterdamse leven (het harde werken is minder genieten...). Mike komt na omzwervingen in de Rabobank organisatie in 2001 in Amsterdam werken en in het voorjaar van 2002 zijn wij, na een avondje stappen in Rotterdam, officieel een stel. Mike vertrekt in maart 2002

naar Bank ten Cate & Cie, een kleine private bank in het centrum van Amsterdam. Op 17 oktober 2003 wordt Annalena geboren en is het kleine gezin compleet.

De Fagelstraat kwam als een geschenk uit de hemel vallen. Het huisje in de Driftstraat waar we sinds een klein jaar woonden werd met Annalena toch wel wat klein. Toen we hoorden dat Taeke en Marianne Kuipers wilden verhuizen was het snel geregeld. Na één bezoek waren we verliefd op het huis en een week later was het voorlopige koopcontract getekend (uiteraard onder het genot van een goed glas wijn). Na wat schilderwerk en nieuwe vloeren konden we op maandag 11 oktober verhuizen. Precies een week voor Annalena's eerste verjaardag, zodat we deze leuk konden vieren in ons nieuwe huis!"

Prikbord

Nu we toch de aandacht van de buurt hebben willen wij gelijk aandacht vragen voor het volgende. Zijn er kinderen in de buurt die naar het kinderdagverblijf **De Petteflet** bij het Centraal Station gaan? Dit in verband met de mogelijkheid **de kleintjes gezamenlijk te brengen en/of te halen**. De tweede vraag is een oproep aan de **oppassers** in de buurt. Wie wil er af en toe op onze kleine Annalena passen? En de laatste vraag betreft een huishoudelijke hulp, wie weet nog een goede hulp die bij ons een paar uur in de week terecht kan? Reacties (graag positieve...) per telefoon (522 54 91) of per mail naar mkaal@bloomberg.net. In ieder geval alvast bedankt!

Mike, Andrea en Annalena! Fagelstraat 42

Er deden heel veel kinderen mee op 11 november!

Foto: JH

Initiatiefgroep Leidse Senioren Zelfstandig Boerhaavedistrict

Mw. Baruch; Dhr. Thomson; Dhr. Nieuwenhuizen; Dhr. Hoogwout
Stichting Dienstverlening Leiden; Dhr. Groenveld; Mw. Gijsman versie 11-04

Leidse Senioren Zelfstandig Boerhaavedistrict

In oktober 2004 is vanuit Leidse Senioren Zelfstandig Boerhaavedistrict een informatieve themabijeenkomst georganiseerd door de Stichting Dienstverlening Leiden over: "Wat kan de ouderenadviseur voor u betekenen?" In gezondheidscentrum Hebe kunt alsnog informatie over krijgen tijdens het spreekuur op donderdag van 13 tot 14 uur.

Volgende themabijeenkomsten zullen georganiseerd worden op een aantal laatste dinsdagen van de maand van 14 tot 15.30 uur: 30 november (over beter omgaan met je geheugen), 25 januari, 29 maart en 31 mei. Graag horen wij van u naar welke thema's uw belangstelling uitgaat zodat wij u kunnen uitnodigen. U mag meerdere thema's aankruisen en uw eigen idee of wens invullen. Daarnaast bent u natuurlijk altijd welkom als vrijwilliger.

Welke voorlichting wilt u in het Boerhaavedistrict (graag aankruisen)?

- ☐ Beter omgaan met je geheugen: tips en trucs (30 november 2004!)
- ☐ Knelpunten in de woonomgeving: samen op zoek naar oplossingen!
- ☐ Persoons Gebonden Budget: hoe werkt dat?
- ☐ Slechthorendheid: wat doe je er aan en hoe ga je ermee om?
- ☐ Erf- en familierecht: hoe steekt dat in elkaar?
- ☐ Hospice Issoria: liefdevolle aandacht tijdens de laatste maanden van het leven...
- ☐ Reurna: wat is het precies en hoe ga je ermee om?
- ☐ Bewegen of sporten: de mogelijkheden op een rij
- ☐ Slechtzindheid: is er iets aan te doen en hoe ga je ermee om?
- ☐ Onderhouds- en kleine klussen: wie, wat, waar, hoe?
- ☐ Ander thema, namelijk

Opsturen naar

Stichting Dienstverlening Leiden
t.a.v. A. Gijsman
Antwoordnummer 10280
2300 VB Leiden

- ☐ Ik wil graag vrijwilligerswerk doen in de wijk, namelijk

Uw gegevens (zodat wij u kunnen uitnodigen voor de aangekruiste thema's):

Voor- en achternaam ..... O man O vrouw O paar
Straat en huisnummer ..... Postcode .....
Geboortejaar ..... Telefoon ..... Email.....

U kunt dit formulier opvouwen & opsturen (zie achterzijde) of aan SDL medewerker geven.

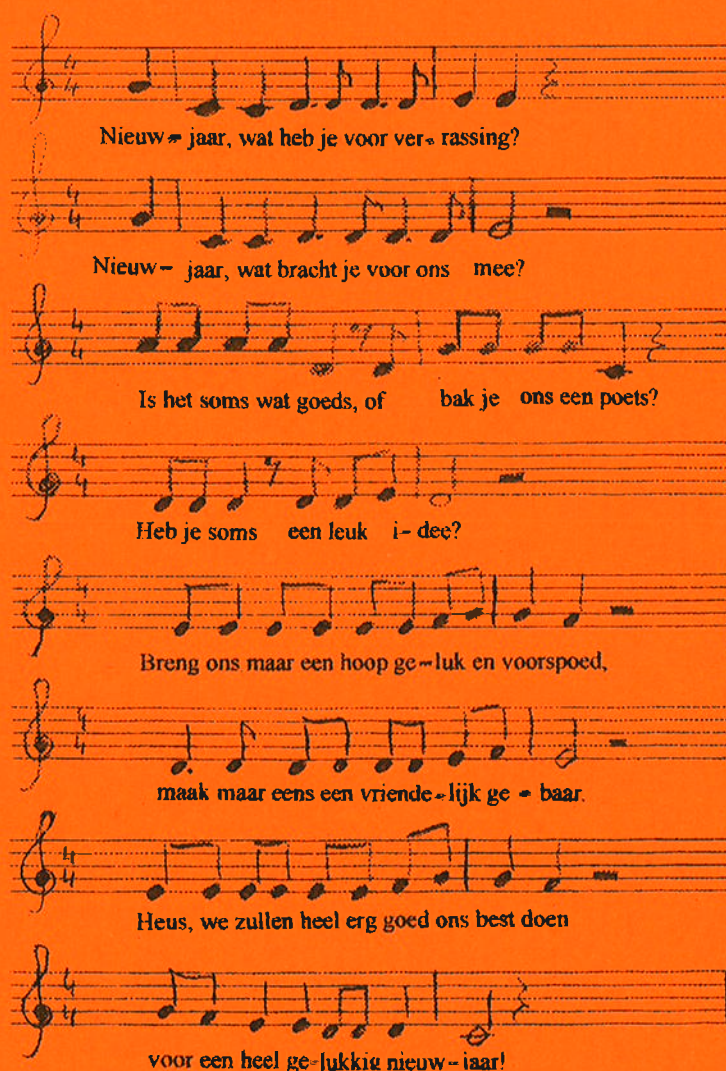
Voor persoonlijke hulpvragen kunt u beter rechtstreeks contact opnemen met:

Annet Driessen, ouderenadviseur Stichting Dienstverlening Leiden	071 523 32 10
Riekje Elser of Mieke van Zijp, maatschappelijk werkers SMDMH	071 522 27 27
Het secretariaat Leiden van Stichting Thuiszorg Groot Rijnland	071 516 14 15
Ook spreekuren in Gezondheidscentrum Hebe (Rijnsburgerweg 163)	071 519 09 79

Inhoud

Van de redactie blz 2	Van het bestuur blz 3
Estafette-column blz 4	
Midwinterfeest blz 5	
Eind en nieuw begin in het onderwijs blz 6	
Een nieuw begin na het onderwijs blz 7	
Ouder worden blz 8	
Ruspje nooitgenoeg blz 10	
Kunst in de Kamer 2004 blz 12	
Kerst op Curaçoa blz 14	
Knieperkes blz 15	
Ik wil geen afscheid nemen van de brievenbus!; Geef mij maar de mail blz 16	
De veertiende Raadsherenloop en de snelste meisjes van 2004 blz 17	
Hergebruik: afscheid en een nieuw begin blz 18	
Muurgedicht blz 21	
Senioren zelfstandig blz 22	
Gehoord en gezien; OPA; Nieuwe bewoners blz 23	
Prikbord; Inhoud blz 24	
Enquete Senioren Zelfstandig blz 25	

CAFÉ-RESTAURANT
DE LEIDSE HOUT

Iedere dag geopend vanaf 9.00 uur
het hele jaar!

Ook geschikt voor
feesten, recepties,
verjaardagen, jubilea
enz.

Houtlaan 100 2334 CL Leiden

071-5153476

Prettige Kerstdagen en een Gelukkig Nieuwjaar